

Toimintasuunnitelma 2024

Valmistelu on tehty avoimesti ja demokraattisesti

Pyöräliiton toimintasuunnitelma on tehtiin nyt toista kertaa mahdollisimman avoimesti ja demokraattisesti. Käytännössä tämä tarkoitti sitä, että kuka tahansa on voinut esittää kysymyksiä Pyöräliiton toimintaan liittyen. Kysymyksille on ollut muotovaatimus: niihin on pitänyt voida vastata ainoastaan kyllä tai ei. Kysymyksiä on saanut esittää ja niihin vastata toukokuun lopusta elokuun alkuun. Alustana käytettiin Pol.is -järjestelmää.

Toimintasuunnitelma perustuu kysymyksiin annettuihin vastauksiin ja niistä johdettuihin näkemyksiin Pyöräliiton toiminnasta. Toimintasuunnitelmassa olevien toimenpiteiden kohdalla on alaviitteissä mainittu mihin kysymyksiin ne perustuvat - näin demokraattisen prosessin läpinäkyvyys taataan.

Lopullisen toimintasuunnitelman muokkasi Pyöräliiton hallitus ja se hyväksyttiin vuosikokouksessa 23.9.2023.

Strategian tavoitteet

Liiton vuonna 2020 hyväksytty strategia on pohjana Pyöräliiton toiminnalle. Tavoitteena on, että vuonna 2025:

- Pyöräliikenne on arvostettu liikennemuoto ja sen kulkutapaosuus on kasvanut valtakunnallisesti 30 % vuoden 2018 tilanteesta
- Liikennesuunnittelussa, lainsäädännössä sekä liikennettä ja liikenneturvallisuutta koskevissa päätöksissä otetaan huomioon vaikutukset kansanterveyteen
- Rakennettu ympäristö ja julkinen keskustelu viestivät, että polkupyörä on houkutteleva kulkuväline kaikenikäisille, tavallisille ihmisille.

Toiminnan kehittyminen

Pyöräliiton toiminta kasvoi merkittävästi vuosina 2022-2023. Tämä on näkynyt suoraan liikevaihdon ja henkilökunnan määrän kasvuna. Suurin kasvun syy on Pyörämatkailukeskuksen toiminta, johon on saatu hyvin kohdeavustuksia, mutta myös Satulaan ja Pyöräpajat rullaamaan -hankkeiden ansiosta toimintaa on voitu laajentaa. Vuonna 2022 liikevaihto oli noin 431000 euroa ja vuoden 2024 liikevaihdoksi on arvioitu 705000 euroa.

Vuonna 2024 ei kuitenkaan ole suunnitelmissa lisätä henkilökuntaa tai merkittävästi kasvattaa toiminnan volyyymiä, vaan saada toiminnan uusi laajempi taso vakiinnutettua. Vuoden 2023 toiminnan päivittäisjohtamista on uudistettu vahvasti henkiökuntamäärän kasvaessa ja pyritty saamaan järjestö toimimaan mahdollisimman hyvin uudessa tilanteessa.

Vaikutustyö

Vaikutustyössä lisätään suomalaisten pyöräilyä vaikuttamalla päätöksentekoon. Laadukkaampi ja turvallisempi liikenneympäristö kannustaa yhä useampaa pyöräilemään yhä useammin.

Kärkitoimenpiteet

- Vaikutetaan pyöräinfran laatuun valtion ja kuntien välillä vaikuttamalla rahoitukseen (Liikenne 12 -ohjelma sekä kävelyn ja pyöräilyn investointiohjelma) sekä lisäämällä päättäjien tietoa laadukkaista pyöräliikenteen ratkaisuista.¹
 - Mittarit: Liikenne 12 -ohjelman pyöräilyinvestoinnit (tavoite 30 miljoonaa / vuosi) ja kävelyn ja pyöräilyn investointiohjelman rahoitus (tavoite 30 miljoonaa / vuosi).
- Vaikutetaan Orpon hallituksen ohjelmaan Suomi liikkeelle -ohjelmaan, jotta Fiksusti kouluun ohjelmalle tulee siitä merkittävä rahoitus ja, että osa rahoituksesta sidottuna lasten aktiivisiin kulkutapoihin iltapäiväkerhoihin ja harrastuksiin².
 - Mittarit: Fiksusti kouluun -ohjelman rahoitus (tavoite 0,5 miljoonaa / vuosi) ja rahoituksen perusteissa vaatimuksena rahoituksen sitominen aktiivisten kulkutapojen edistämiseen.

Muut toimenpiteet

- Parannetaan pyöräliikenteen talvikunnossapitoa ja työmaajärjestelyitä vaikuttamalla kunnossapitolakiin ja lisäämällä tietoa hyvistä käytänteistä. Kannustetaan paikallisjärjestöjä nostamaan esiin kunnossapidon ongelmia.³
 - Mittari: Kunnossapitolain uudistuksen laatu.
- Osallistutaan aktiivisesti Eduskunnan kestävän liikenteen verkoston rakentamiseen ja kehittämiseen.⁴
 - Mittari: Kestävän liikenteen verkostossa vuoden lopussa 30 jäsentä eri puolueista.

¹ Perustuu kysymyksiin:

63. Pitäisikö Pyöräliiton lobata ELYä ja väylää pyöräinfran rakentamisesta?(Kyllä 84 %, Ei 4 %, 106 ääntä)

2. Edistetäänkö laadukkaampaa ja miellyttävämpää pyöräliikenteen verkkoa? (Kyllä 96, Ei 0 %, 106 ääntä)

3. Pyritäänkö nostamaan kävelyn ja pyöräliikenteen investointiohjelman rahoitustasoa?(Kyllä: 89%, Ei 2 %, 110 ääntä)

² 88. Pyöräilykasvatus pitäisi saada sisäänrakennettua suomalaiseen arkeen alkaen lapsista, vanhemmista, varhaiskasvatukseen ja kouluun. (Kyllä 100 %, Ei 0 %, 20 ääntä)

15. Pitäisikö nuori ja lapsia kannustaa tekemään treenimatkat pyörällä? (Kyllä 94 %, Ei 2 %, 108 ääntä)

³ 24. Pitääkö pyöräilyväylien talvikunnossapitoon vaikuttaa enemmän? (Kyllä 90 %, Ei 4 %, 109 ääntä)

6. Vaikutetaanko kunnossapitolain valmisteluun? (Kyllä 75 %, Ei 0 %, 106 ääntä)

77. Otetaanko tehtäväksi selvittää kuntien kanssa talvikunnossapitoon liittyviä ongelmia, joita jäsenet raportoivat? (Kyllä 74 %, Ei 14 %, 83 ääntä)

⁴ 25. Jatketaanko junapyöräilyn eduista viestimistä? (Kyllä 81 %, Ei 4 %, 107 ääntä)

73. Pyöräliiton pitäisi viestiä siitä, että pyöräilyinfra maksaa itsensä terveyshyödyistä tulevana säästönä. (Kyllä 91, Ei 2 %, 92 ääntä)

- Nostetaan enemmän esiin päättäjaviestinnässä pyöräliikenteen positiivisia terveysvaikutuksia. Korostetaan, että pyöräliikenne on ratkaisu liikkumattomuuteen ja pidentää työuria.⁵
- Kampanjoidaan yhdessä eri järjestöjen (esim. lapsi-, vanhus- ja vammaisjärjestöjen) kanssa 30 km/h yleisnopeusrajoituksen puolesta. Nostetaan esiin asian kehitys muissa maissa.⁶
 - Mittari: Asian edistyminen lainsäädännössä.
- Edistetään Alankomaiden mallista juna-pyöräilyorganisaation syntymistä Suomeen, joka edistää pyöräpysäköintiä asemilla sekä pyörien vuokrauspalveluita.⁷
 - Mittari: Organisaation edistyminen.
- Edistetään pyöräpysäköinnin tukea taloyhtiöille, työpaikoille ja kouluille⁸
 - Mittari: Tukijärjestelmän syntyminen.

Liikkumisenohjaus

Liikkumisenohjauksessa markkinoidaan kestäviä liikennemuotoja viestinnän, markkinoinnin ja tapahtumien keinoin.

Kärkitoimenpiteet

- Toteutetaan liikkumisenohjauksen kampanja, jossa kannustetaan harrastematkojen kulkemiseen aktiivisin kulkumuodoin.⁹
 - Mittari: Kampanjan toteutus ja sen tavoitteiden saavuttaminen.
- Kannustetaan työpaikkoja edistämään pyöräilyn olosuhteita neuvonnalla ja kampanjoinnilla. Kannustetaan työpaikkoja palkitsemaan työmatkapyöräilystä¹⁰
 - Mittari: Kampanjan toteutus ja sen tavoitteiden saavuttaminen.

⁵ 73. Pyöräliiton pitäisi viestiä siitä, että pyöräilyinfra maksaa itsensä terveyshyödyistä tulevana säästönä. (Kyllä 91, Ei 2 %, 92 ääntä)

8. Nostetaanko pyöräilyä esiin ratkaisuna liikkumattomuuden ja kansanterveyden haasteisiin? (Kyllä 94 %, Ei 0 %, 109 ääntä)

⁶ 84. Kampanjoidaanko vahvemmin taajamien yleisrajoituksen laskemiseksi 30 km/h:ssa esim. kansalaisaloitteella? (Kyllä 64 %, Ei 24 %, 25 ääntä)

⁷ 5. Nostetaanko juna-pyörä-matkaketjuja, ml. pyörien asemapysäköinti, aiempaa vahvemmin julkiseen keskusteluun? (Kyllä 85 %, Ei 2 %, 106 ääntä)

25. Jatketaanko junapyöräilyn eduista viestimistä? (Kyllä 81 %, Ei 4 %, 107 ääntä)

34. Tuleeko pyöräkuljetusmahdollisuuksia junassa ja linja-autoissa kehittää Pyöräliiton toimesta? (Kyllä 85 %, Ei 4 %, 105 ääntä)

72. Pitäisikö Pyöräliiton edistää hollantilaistyyppisen juna-asemien olevien vuokrapyöräjärjestelmän syntymistä Suomeen? (Kyllä 42 %, Ei 16 %, 89 ääntä)

⁸ 13. Edistetäänkö pyöräpysäköinnin tukea taloyhtiöille, työpaikoille ja kouluille? (Kyllä 83 %, Ei 6 %, 106 ääntä)

⁹ 15. Pitäisikö nuori ja lapsia kannustaa tekemään treenimatkat pyörällä? (Kyllä 94 %, Ei 2 %, 108 ääntä)

¹⁰ 89. Kannustetaan työpaikkoja palkitsemaan konkreettisesti työmatkapyöräilyä. (Kyllä 81 %, Ei 12 %, 16 ääntä)

21. Painotetaanko liikkumisen ohjaus -työssä työikäisiä? (Kyllä 43 %, Ei 15 %, 101 ääntä)

- Jatketaan Pyöräilytalvi -kampanjan järjestämistä ja tuetaan paikallisia tapahtumia.¹¹
 - Mittarit: Toteutuneet tapahtumat ja mediaosumat.
- Tehdään pyöräilyyn kannustavaa mediaviestintää.
 - Mittari: Mediaosumat.

Pyörämatkailukeskus

Pyörämatkailukeskus edistää pyörämatkailua Suomessa markkinoimalla kohteita sekä parantamalla alan ammattilaisten osaamista. Pyörämatkailukeskusta hallinnoidaan yhdessä Pyöräilykuntien verkoston kanssa. Pyörämatkailukeskus ylläpitää pyörämatkailusivusto Bikeland.fi:tä.

Kärkitoimenpiteet

- Pyörämatkailureittien määrää ja laatua parannetaan jatkamalla reittikehittäjien neuvontaa, koulutusta ja luomalla mallit reittikuvauksille.¹²
 - Mittarit: Neuvontatilanteet ja koulutukset. Reittikuvausten käyttö.
- Tehostetaan Bikeland.fi:n markkinointia ja lisätään tietämystä pyörämatkailun taloudellisista vaikutuksista luomalla pyörämatkailun vaikuttavuusmittaristo.
 - Mittarit: Bikeland.fi:n kävijämäärät, vaikuttavuusmittariston toteutus.
- Vahvistetaan Pyörämatkailukeskuksen omaa rahoitusta.¹³
 - Mittari: Pyörämatkailukeskus tuottaa vähintään 20000 euroa hankkeisiin sitoutumatonta tuloa, jota voidaan käyttää toimintaan vapaasti.

VeloFinland ja muut tapahtumat

VeloFinland on Pyöräliiton vuosittain järjestämä pyöräliikenteen ja -matkailun oma ammattilais- ja aktiivitapahtuma. Tapahtuma kiertää ympäri Suomea eri paikkakunnilla.

- Järjestetään VeloFinland 2024 Porvoossa ja sen yhteydessä Pyöräliiton 10-vuotisjuhlat.¹⁴
 - Mittari: Tapahtuman järjestäminen ja sen osallistujamäärä sekä osallistujapalaute.

¹¹ 16. Toteutaanko Pyöräilytalvi- kampanja? (Kyllä 57 %, Ei 8 %, 106 ääntä)

51. Tarvitsevatko paikallisjärjestöt Pyöräliiton tukea paikallisten pyöräilyä edistävien tapahtumien järjestämiseen? (Kyllä 38 %, Ei 11 %, 100 ääntä)

¹² 29. Onko Suomessa mielestäsi riittävästi pyörämatkailureittejä? (Kyllä 18 %, Ei 53 %, 104 ääntä)

30. Pitääkö Suomen pyörämatkailureitistöä kehittää? (Kyllä 74 %, Ei 3 %, 107 ääntä)

¹³ 32. Tukeeko pyörämatkailu mielestäsi arkipyöräilyä? (Kyllä 59 %, Ei 10 %, 103 ääntä)

37. Tuleeko Pyörämatkailukeskuksen, joka edistää pyörämatkailua, olla osa Pyöräliiton ydintoimintaa? (Kyllä 26 %, Ei 32 %, 103 ääntä)

¹⁴ 55. Pyöräliitto täyttää 10 vuotta vuonna 2024. Järjestetäänkö asiasta juhlat? (Kyllä 51 %, Ei 18 %, 111 ääntä)

54. Onko VeloFinland -seminaarista hyötyä Suomen pyöräilyalalle? (Kyllä 41 %, Ei 5 %, 101 ääntä)

- Tapahtuma järjestetään jälleen täysin kaksikielisenä (suomi & englanti) ja sinne houkutellaan kansainvälisiä opiskelijoita ja alan ammattilaisia ulkomailta.
 - Mittari: Englanninkielisten osallistujien määrä.
- Valmistellaan osallistumista vuoden 2025 Väylät & Liikenne -tapahtumaan.

Dynamo

Dynamo on Pyöräliiton yritysysteistyön verkosto. Dynamossa on mukana laajasti pyörätoimialan yrityksiä pyörien myyjistä ja maahantuojista pyöräliikenteen suunnittelutoimistoihin ja kaupunkipyöräoperaattoreihin.

- Järjestään 3-4 Dynamo-tapaamista, joissa osassa on myös ulkopuolisia esiintyjä ajankohtaisista teemoista.
- Hankitaan vähintään 5 uutta Dynamo-jäsenyritystä.
 - Mittari: Dynamosta saatavat tulot ovat vähintään 65000 €.

Pyöräpajat rullaamaan

Pyöräpajat rullaamaan on STEA-rahoitteinen hanke vuosina 2023-2025. Sen tavoitteena on lisätä yhteisöllisten ja avointen pyöräpajojen määrää ja kehittää niiden toimintaa valtakunnallisesti.

- Jatketaan toimintaa hankesuunnitelman mukaisesti.
 - Mittari: Perustettujen pyöräpajojen määrä.

Satulaan

Satulaan on STEA-rahoitteinen hanke vuosina 2022-2024. Siinä kannustetaan yli 50-vuotiaita jatkamaan pyöräilyä ja aloittamaan se uudelleen, jos pyöräily on jäänyt vähemmälle.

- Jatketaan toimintaa hankesuunnitelman mukaisesti.
 - Mittari: Aktiivisesti toimivat pyöräilyryhmät ja niiden osallistumismäärät.

Järjestötoiminta

Järjestötoiminnassa tuetaan Pyöräliiton paikallisia jäsenjärjestöä toimimaan mahdollisimman hyvin.

- Järjestään Talvipäivät -koulutustapahtuma tammikuussa jäsenjärjestöjen aktiiveille.¹⁵
- Luodaan materiaalipankki paikallisten tapahtumien järjestämiseen.¹⁶

¹⁵ 52. Tarvitsevatko paikallisjärjestöt lisäkoulutuksia pyöräliikenteeseen, pyörämatkailuun tai järjestötoimintaan liittyvistä aiheista? (Kyllä 37 %, Ei 10 %, 99 ääntä)

¹⁶ 57. Pitäisikö Pyöräliitolla olla jäsenjärjestöille materiaalipankki esimerkiksi avuksi tapahtumien järjestämiseen? (Kyllä 58 %, Ei 8 %, 108 ääntä)

Viestintä

Kärkitoimenpiteet

- Tuotetaan ja kehitetään aktiivisesti vaikuttajaviestintää tukevia materiaaleja.¹⁷
 - Mittari: Mediaosumat, joissa vaikuttamisviestintä kärkenä.

Muut toimenpiteet

- Kannustetaan viestinnässä parempaan liikennekulttuuriin ja viestitään Pyöräliiton nettisivuilta löytyvistä pyöräilijän liikennesäännöistä.¹⁸
 - Mittari: Mediaosumat, joissa liikennekulttuuri viestinnän kärkenä.
- Viestintäsuunnitelma tarkistetaan ja henkilökuntaa sekä vapaaehtoisia koulutetaan siitä.

Kansainvälinen toiminta

Kärkitoimenpiteet

- Jatketaan aktiivista tiedonvaihtoa pohjoismaisten sisarjärjestöjen kanssa ja osallistutaan tarvittaessa yhteisten hankkeiden rahoitushakuihin.¹⁹
- Osallistutaan taloudellisten resurssien salliessa Velo-City -seminaariin 2024 Gentissä, Belgiassa. Seminaarin antia jaetaan kotimaassa viestinnän keinoin sekä osallistumalla Velo-City -jälkiseminaariin.²⁰

Muut toimenpiteet

- Osallistutaan mahdollisuuksien mukaan EuroVelo -reittien kehittämiseen ja pyritään muuttamaan EuroVelojen rahoitusosuuksia Suomen kannalta järkevämmäksi.
- Osallistutaan mahdollisuuksien mukaan European Cyclists' Federationin vuosikokoukseen.

¹⁷ 42. Keskitetäänkö Pyöräliiton viestintäresurssit vaikuttamisviestintään? (Kyllä 49 %, Ei 19 %, 109 ääntä)

¹⁸ 78. Pitäisikö pyöräliiton edistää parempaa pyöräilykulttuuria? (säännöt, toimintatavat, muiden huomiointi liikenteessä) (Kyllä 77 %, Ei 8 %, 71 ääntä)

¹⁹ 56. Pitääkö Pyöräliiton ylläpitää hyvää yhteistyötä kansainvälisten pyöräilyjärjestöjen kanssa? (Kyllä 76 %, Ei 4 %, 109 ääntä)

²⁰ 52. Varataanko rahoitusta Pyöräliiton henkilökunnan tai aktiivien matkoihin ulkomaisiin tapahtumiin kuten Velo-City -pyöräilykonferenssiin? (Kyllä 50 %, Ei 18 %, 110 ääntä)

Hallinto ja talous

Kärkitoimenpiteet

- Vahvistetaan uusi strategia ja jalkautetaan se toimintaan.
- Vahvistetaan järjestön taloutta lisäämällä varainhankinnan tuottoja.
 - Mittari: Varainhankinnan tuotot vähintään 170 000 euroa.

Muut toimenpiteet

- Pyöräliiton tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ohje päivitetään.²¹ Lisäksi henkilökunta ja hallitus koulutautuvat, esim. osallistumalla yhdenvertaisuuskoulutukseen ja/tai kohdennettuun työpajaan.

²¹ 74. Pyöräliiton tulee kaikessa toiminnassaan pyrkiä avoimuuteen ja syrjimättömyyteen sekä tapahtumissa turvallisemman tilan luomiseen. (Kyllä 75 %, Ei 8 %, 89 ääntä)